ชื่อเรื่องการค้นคว้าแบบอิสระ

ภาวะสุขภาพและการดูแลตนเองของผู้สูงอายุ จังหวัดเชียงใหม่

ชื่อผู้เชียน

นางจันทร์พลอย สินสุขเศรษฐ์

สาธารณสุขศาสตรมหาบัณฑิต

คณะกรรมการสอบการค้นคว้าแบบอิสระ :

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ สุวัฒน์ จริยาเลิศศักดิ์ ประธานกรรมการ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ สริตา ธีระวัฒน์สกุล กรรมการ อาจารย์ ทิพย์รัตน์ มณีเลิศ กรรมการ

บทคัดย่อ

การศึกษาครั้งนี้เป็นการศึกษาเชิงพรรณนา มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาภาวะสุขภาพ ของผู้สูงอายุ การดูแลตนเองในการทำกิจวัตรประจำวันของผู้สูงอายุ ความสัมพันธ์ระหว่าง เพศ อายุ สถานภาพสมรส ลักษณะครอบครัวกับภาวะสุขภาพของผู้สูงอายุ และความสัมพันธ์ ระหว่างเพศ อายุ สถานภาพสมรส ลักษณะครอบครัวกับการดูแลตนเองในการทำกิจวัตร ประจำวันของผู้สูงอายุ จังหวัดเชียงใหม่ โดยประชากร คือผู้สูงอายุที่มีอายุตั้งแต่ 60 ปีขึ้นไป คัดเลือกกลุ่มตัวอย่างโดยวิธีการสุ่ม 2 ขั้นตอน ได้จำนวนตัวอย่าง 220 คน เครื่องมือที่ใช้เป็น แบบสัมภาษณ์ เก็บรวบรวมข้อมูลโดยการสัมภาษณ์ วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติเชิงพรรณนา ทดสอบสมมติฐาน โดยใช้ ไค-สแควร์

ผลการศึกษาพบว่า ผู้สูงอายุมีภาวะสุขภาพดี โดยไม่มีโรคเรื้อรังมานานเกินกว่า 6 เดือน ร้อยละ 15.9 (95 % CI = 11.47 - 21.57)และ ร้อยละ 84.1 มีโรคเรื้อรัง โดย โรคที่ผู้สูงอายุเป็นมากที่สุด คือ ปวดข้อเข่า-ข้อเข่าอักเสบ ร้อยละ 31.4 มีความพิการ ร้อยละ 8.2 จากจำนวนผู้ที่มีปัญหาสุขภาพหรือมีโรคเรื้อรังมานานเกินกว่า 6 เดือน จำนวน 185 ราย พบว่ามีปัญหาความพิการที่มีสาเหตุมาจากอุบัติเหตุ ร้อยละ 5.9 และจากจำนวนนี้เป็น อุบัติเหตุจากการทำงาน ร้อยละ 3.2 ปัญหาสุขภาพหรือโรคเรื้อรังดังกล่าวข้างต้น มีผล ทำให้ผู้สูงอายุไม่สามารถทำงานหรือกิจกรรมได้ตามปกติ ร้อยละ 10.0 ความพิการที่เป็น มากที่สุดคือ หูหนวก หูตึง ร้อยละ 3.6 ผู้สูงอายุมีการใช้กายอุปกรณ์ ร้อยละ 45.0 และ พบว่ากายอุปกรณ์ที่ใช้เป็นแว่นตามากที่สุด ร้อยละ 36.4 ของผู้สูงอายุทั้งหมด ส่วนการ เจ็บป่วยในระยะ 2 สัปดาห์ที่ผ่านมา มีการเจ็บป่วยด้วยโรคใหม่เกิดขึ้น คิดเป็น ร้อยละ 29.5 จากจำนวนนี้โรคที่พบมากที่สุด คือ ท้องร่วง ร้อยละ 18.5 ของรองลงมาคือ ปวดศีรษะ ร้อยละ 16.9 สำหรับการดูแลตนเองในการทำกิจวัตรประจำวัน พบว่า สามารถทำได้ด้วยตนเอง ทุกอย่างโดยไม่ต้องมีคนดูแล คิดเป็น ร้อยละ 64.1 (95 % CI = 57.33 - 70.35)

การศึกษาความสัมพันธ์ พบว่า สถานภาพสมรส มีความสัมพันธ์กับการดูแล ตนเองในการทำกิจวัตรประจำวันของผู้สูงอายุ (P<0.05) แต่พบว่า เพศ อายุ สถานภาพ สมรส ลักษณะครอบครัว ไม่มีความสัมพันธ์กับภาวะสุขภาพของผู้สูงอายุ และ เพศ อายุ ลักษณะครอบครัว ไม่มีความสัมพันธ์กับการดูแลตนเองในการทำกิจวัตรประจำวันของผู้สูงอายุ (P>0.05)

ดังนั้น ผลการศึกษาครั้งนี้สามารถนำไปใช้ประกอบเป็นแนวทางในการวางแผน ส่งเสริมสุขภาพและให้บริการทางด้านสุขภาพอนามัยแก่ผู้สูงอายุ เพื่อการพัฒนาคุณภาพชีวิต ของผู้สูงอายุต่อไป **Independent Study Title**

Health Status and Self-Care of the Elderly in Chiang Mai

Author

Mrs. Chanploy Sinsuksate

Master of Public Health

Examining Committee:

Asst. Prof. Suwat Chariyalertsak

Chairman

Asst. Prof. Sarita Teerawatsakul

Member

Lecturer Tiparat

Maneelert

Member

Abstract

The purposes of this study were to ascertain the health status and self-care of the elderly in Chiang Mai. It tested the association between sex, age, marital status, family type and health status. It also tested the association between sex, age, marital status, family type and self-care by way of daily activities of the elderly. A sample of 220 people aged 60 years and over was selected by two stage sampling technique. Questionnaires were used for data collection. Descriptive statistics and chi-square were used for data analysis.

The results showed that 15.9 percent were in good health (95 % CI = 11.47 - 21.57). The rest (84.1 %) had been suffering from chronic illness for more than 6 months. The most common illness was arthritis of knee joint (31.4 %). Eight point two percent were disabilities. From 185 sick samples, 5.9 percent were involved in disabilities caused by accidents, in which 3.2 percent received injury at work. Ten percent of the chronically ill could not carry out normal daily activities. The most common disabilities was deaf (3.6 %). From the total number of the elderly, 45 percent used equipment aids. The most common equipment was an eyeglass (36.4 %). Regarding to the illness of elderly in the past two weeks, 29.5 percent developped acute illness. The most common illness were diarrhea (18.5 %) and headache (16.9 %). It was analyzed that 64.1 percent (95 % CI = 57.33 - 70.35) were able to carry of self-care by way of daily activities.

This study revealed association between marital status and self-care by way of daily activities (P<0.05). But it revealed no association between sex, age, marital status, family type and health status, and also no association between sex, age, family type and self-care by way of daily activities of the elderly (P>0.05).

In conclusion, this study can act as a useful tool for planning health promotion services for the elderly in order to improve their quality of life.